

El carril bici de Picanya

Guia per a descobrir el poble
a colp de pedal i sabatilla

Carril bici junt al Polígon
Industrial Alqueria de Moret

A photograph of sunlight filtering through a dense canopy of green leaves, creating a bright, dappled light effect. The text is overlaid on this background.

El carril bici de Picanya

Gua per a descobrir el poble a colp de pedal i sabatilla

Edita:

2a edició: gener 2019

© D'aquesta edició: Ajuntament de Picanya

Podeu ampliar les
informacions ací publicades a:
www.picanya.org

Informació actualitzada també a:

APPicanya
per a mòbils

Descarrega APPicanya
al teu mòbil

Carril bici Avinguda
de la Primavera

Índex

Introducció	7
1. Descobrir Picanya	9
Un poc d'història	11
A dia d'avui	12
Plànol	14
Secció 1 Parc Europa	16
Secció 2 Rot. Andreu Alfaro i Travessera de la Diputació	28
Secció 3 Rot. de la Creu i Av. Faitanar.....	38
Secció 4 Rot. de l'Almàssera i Av. Alqueria de Moret	46
Secció 5 Centre històric.....	54
Secció 6 Av. Sta. Maria Puig, Av. Sanchis Guarnier i Rotonda dels Vents	68
Secció 7 Passeig de la Primavera i Parc Panazol	84
Secció 8 Camí del Poliesportiu. El Realenc	94
Secció 9 Cap a València	100
Secció 10 Cap a Torrent.....	104
Secció 11 Cap a Paiporta	108
Secció 12 La ruta del Camí dels Horts	112
2. Les dates.....	121

Carril bici Av. Sanchis Guarner

Introducció

Amb aquesta guia l'Ajuntament de Picanya vol impulsar el passeig (a peu o amb bicicleta) com a forma de coneixement del nostre entorn més pròxim i, de vegades, més desconegut. Una forma “sana” de descobrir i estimar el nostre poble.

Teniu a les vostres mans una invitació a eixir de casa i pas a pas, o pedalaria a pedalada, aprendre un poc més sobre la història, l'arquitectura, els arbres, les escultures... dels carrers, parcs i places del poble de Picanya.

Aquesta guia del carril bici de Picanya sols pretén ser una bona companya de viatge si us decidiu a recórrer el poble de Picanya i la seua xarxa de carril bici. La trama urbana del municipi està dividida en dotze seccions i en cadascuna d'elles trobareu un plànol on s'indiquen indrets destacats: edificis, escultures, conjunts vegetals... per tal que pugueu descobrir la zona al vostre aire i decidir el vostre propi recorregut.

Hem inclòs també informació útil com ara localització de les fonts, edificis públics...

Les dades ací recollides sols són un extracte de diferents publicacions i llibres (periòdic local “De casa en casa”, col·lecció de llibres Pont Vell, guia botànica...), obres d'historiadors i estudiosos com ara Adrià Besó, Caterina Pérez, Pepe Royo, Alfred Ramos, Ramón Tarín, Josep Lluís Cebrián, Cristina Escrivà, Rafael Mestre... En aquestes publicacions trobareu ampliada tota la informació que us facilitem en aquesta guia.

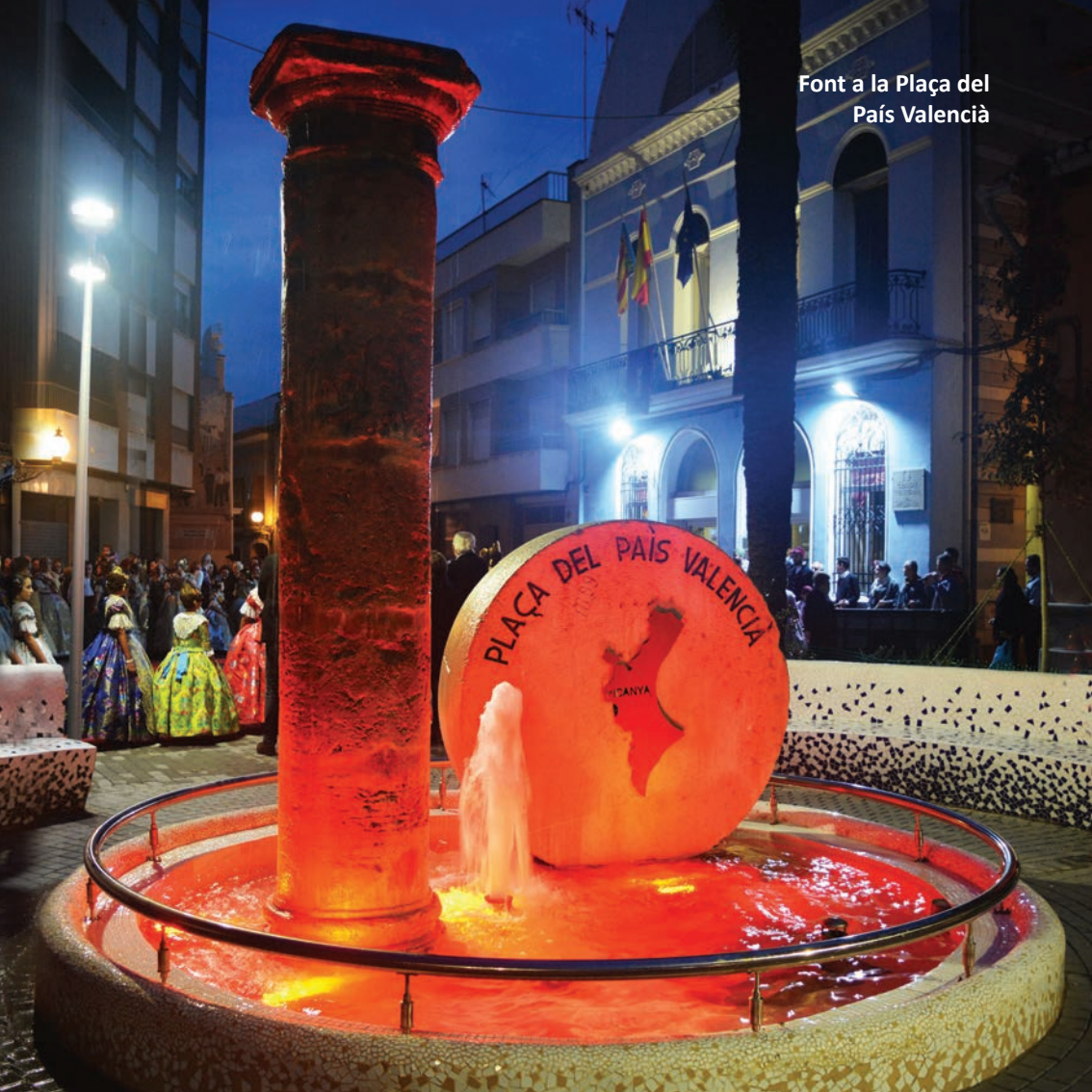
Repassa l'estat de la teua bicicleta o fes-te amb un parell de sabatilles ben còmodes i comprova l'oratge. Fa bo? Doncs ja pots eixir a la descoberta del nostre poble: Picanya.

A paved bicycle path stretches into the distance, flanked by lush greenery. On the left, a large tree with long, drooping branches frames the path. The right side is lined with various plants, including palm trees and a large bush of vibrant pink flowers. The path is bright and clear, leading towards a bright horizon under a clear sky.

**Carril bici al passeig
de la Primavera**

1. Descubrir Picanya

Font a la Plaça del País Valencià

Un poc d'història

L'actual Picanya és la suma de dos nuclis de població que fins al segle XIX van romandre com a pobles diferents: Vistabella (al costat nord del barranc) que depenia administrativament de València i Picanya (al sud) que depenia del comanador de l'Ordre de Sant Joan de l'Hospital de Torrent.

En el moment de la reconquesta aquest territori era conegut amb el nom de Rahal Maçoth i va ser donat pel Rei Jaume I a Pere Sanaugia i degué adquirir-lo l'Ordre de l'Hospital el 17 de març de 1260.

La població de Picanya, sorgida al voltant d'algunes alqueries anà configurant-se des del segle XVI a partir del carrer Major. Al llarg del segle XVII apareixen les primeres edificacions a la vora del barranc, comença a formar-se la plaça i un anomenat camí Nou (continuació del carrer Major).

El segle XVIII suposa l'assentament definitiu del poble amb la configuració dels carrers Majors, Sant Josep, Pl. Major, Església i la Pl. País Valencià (que era illa de cases abans de la seua remodelació). A l'altra vora del barranc Vistabella es conforma bàsicament per les cases construïdes a la vora del barranc (C/ Sol i C/ Almassereta).

Al 1851 els habitants de Vistabella i Picanya decidiren unir-se i formar un sol nucli urbà sota el nom de Picanya en un procés iniciat amb la visita del governador civil i que es tanca amb el reial decret d'11 de novembre de 1851 signat per la reina Isabel II.

El detall

Si voleu situar-vos al centre històric de Picanya haureu de buscar el creuament entre el carrer Torrent i el carrer Major. En eixe punt, popularment conegut com "Els quatre cantons" confluen el camí que unia Paiporta i Torrent i el que anava des de la Pedrera de Picassent fins a la ciutat de València tot i travessant el barranc per un "malpàs". En aquest creuament de camins és on van nàixer les primeres cases de l'originari nucli urbà del nostre poble.

A dia de hui

Més de dos arbres per habitant, més de 36 metres quadrats de zona verda per habitant, més de 18 quilòmetres de carril bici, una guia botànica que tot i recollir quasi 100 espècies sols suposa un primer pas per a descobrir la riquesa vegetal del municipi, un premi de la Universitat Politècnica i un altre de l'Associació Professional de Flors, Plantes i Tecnologia Hortícola de la Comunitat Valenciana que certifiquen la qualitat de tot el conjunt. Una targeta de presentació a l'abast de pocs municipis de l'àrea metropolitana de València.

L'arribada de la democràcia sorprengué Picanya encara en un estat “de poble”. De poble en l'ampli sentit de la paraula. El “desarrollismo” de finals dels 60 i la dècada dels 70 gairebé no es va deixar notar en aquest racó de l'Horta i no suposà, com en altres indrets, un creixement descontrolat i desordenat.

Així les coses, l'aposta de las diferents corporacions municipals al llarg de les últimes dècades sempre ha estat fidel a un principi ben clar: el poble és per a les persones i amb aquesta escala, amb aquesta mida, s'ha dissenyat un nucli urbà que aposta de forma decidida per les zones verdes, pels jardins, els arbres, el carril bici, les zones per a vianants... com a prioritat a l'hora de dissenyar l'espai urbà.

A Picanya trobem detalls i elements que diferencien i identifiquen aquest projecte de “poble verd”. Alguns exemples: a cada xiqueta i xiquet que naix l'Ajuntament li assigna un arbre per mitjà de la col·locació d'un taulell de ceràmica als peus de l'arbre amb el nom i la data de naixement del bebè. L'aposta per les zones per a vianants (amb una extensa zona del centre històric lliure de vehicles) o els passos elevats per a vianants, els recorreguts sense entrebancs arquitectònics... ens parlen d'un poble que aposta per un espai públic de qualitat a la mesura de les persones, un espai públic que també ha de ser espai de cultura, esport, trobada... un espai de convivència en definitiva.

El detall

A peus de molts dels arbres de Picanya trobareu taulells com aquest amb el nom i la data de naixement d'un xiquet o xiqueta i és que, al nostre municipi, quan naix una criatura, l'Ajuntament li “regala” un arbre per a que puguen “Crèixer junts, millor”.

Però potser el tret més significatiu d'aquest model “picanyer” de desenvolupament siga la constant presència d'arbres als seus carrers, places, passejos... És impossible situar-se en un punt del municipi i que, davant dels nostres ulls no apareguen, verds i amables, uns quants (o molts) arbres. Hi ha pràcticament a cada carrer, als més antics del nucli històric i també als més actuals de les noves zones de creixement. Refresquen l'ambient en estiu i milloren permanentment l'aire i el paisatge i, a més, lluny d'algunes opinions interessades, fins i tot, permeten regular i millorar l'aparcament de vehicles a la via pública.

Picanya fou guardonada l'any 2006 amb el premi “Magister de jardineria i paisatge” concedit per la Universitat Politècnica de València. Un reconeixement que mai abans no havia aconseguit un Ajuntament. A l'any 2018 va rebre el reconeixement de l'Associació Professional de Flors, Plantes i Tecnologia Hortícola de la Comunitat Valenciana al seu certamen “Viles en flor”.

Picanya és el resultat d'un projecte de poble de carrers verds, on persones i arbres comparteixen espai i, com sempre des del principi dels temps, comparteixen futur. Perquè poden haver arbres sense persones però no persones sense arbres.

**Premi Magister de
Jardineria i Paisatge**

9

3

4

5

6

11

7

Terme de Picanya

Terme de Paiporta

Terme de València

Picanya

AV. TORRENT-VALENCIA

AV. DE LA DEPUTACIÓ

AV. DE LA REPUBLICA

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

AV. DE LA VALL D'ALBaida

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

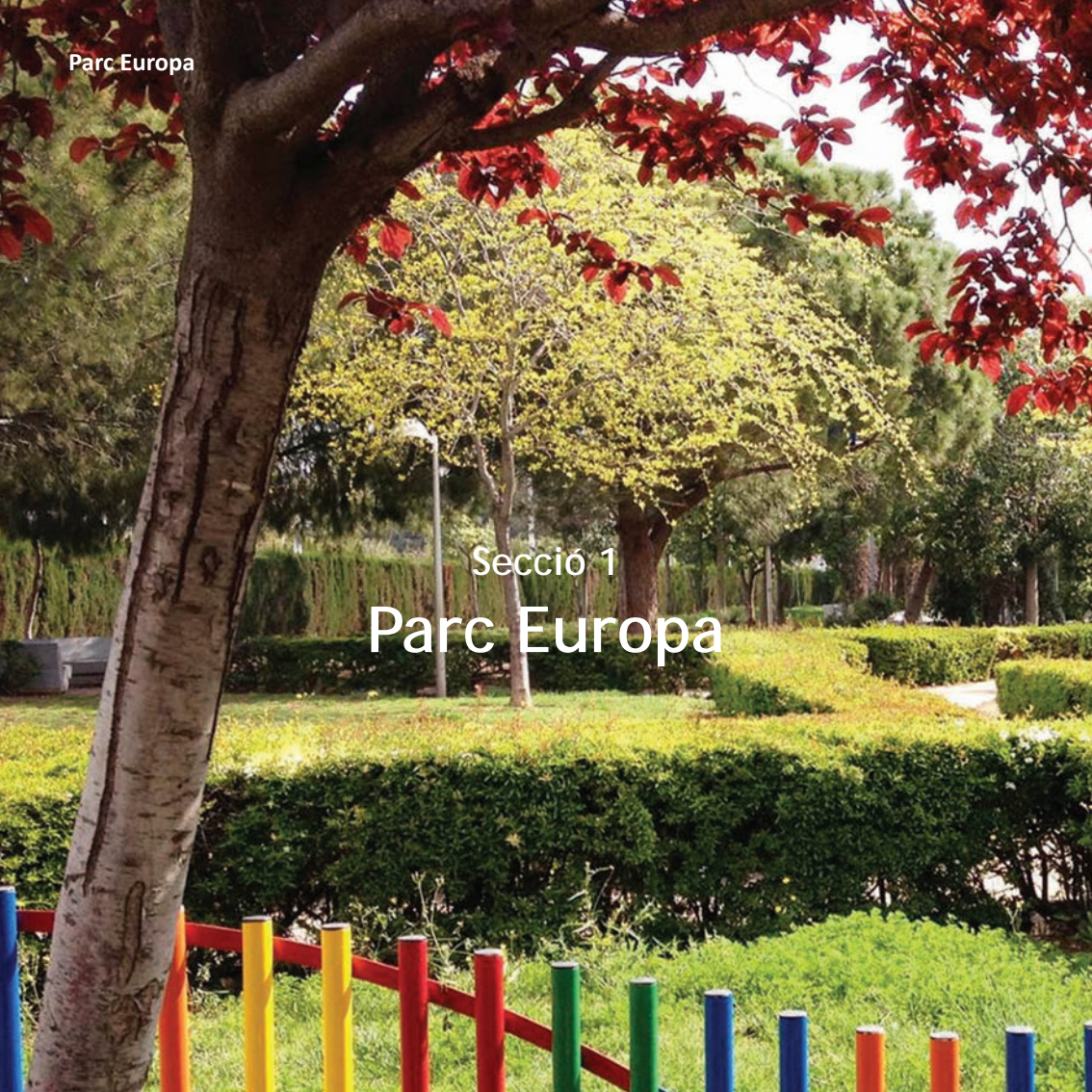
99

100

Parc Europa

Secció 1

Parc Europa

Secció 1

secció 8 ▲

secció 2 ▼

8

11

3

5

4

7

10

9

9

8

2

C/ Sant Joan Baptista

C/ Hospitalaris

C/ Serra Perenxisa

12

13

Pl. la Tardor

Av. Jaume I

7

6

5

4

3

2

1

a Torrent ▼

- 1 Pistes de petanca
- 2 Font (aigua potable)
- 3 Jocs infantils
- 4 Pistes de bàsquet
- 5 Taules de ping-pong
- 6 Pista patinatge (skate)
- 7 CP Ausiàs March
- 8 Parc de bombers
- 9 Aparells gimnàstica

Escultura “Solidaritat”

A l'inici de l'avinguda de l'Horta trobem, des de juliol de 1.992, aquesta obra de l'escultor Vicent Pallardó en pedra i bronze que simbolitza l'esforç per assolir la necessària solidaritat entre els pobles del món.

Escultura “Temps”

Obra de l'escultor local David Díaz. Barreja de materials naturals: pedra i fusta, pretén invitar a l'espectador a reflexionar sobre el concepte del pas del temps. Peça instal·lada al març de 2003.

Hibiscus rosa-sinensis

Hibisc de la Xina

Estem davant d'un arbust (o un xicotet arbre) que floreix a l'estiu amb unes flors vistoses i molt grans que sols duren un dia i que a l'Orient (d'on és originària aquesta planta) s'utilitzen per a ornar els cabells.

4 Tipuana tipu - Tipuana

Es tracta d'un dels arbres més habituals als carrers de les ciutats costaneres del Mediterrani per tractar-se d'un arbre resistent, de ràpid creixement i que proporciona una excel·lent ombra.

Cercis siliquastrum - Arbre de l'amor

Arbre propi de la regió mediterrània. Els seus fruits s'usaren en medicina popular com a astringent i les flors tendres es poden menjar en amanida.

5

6

Casuarina equisetifolia

Casuarina cua de cavall

Aquest arbre ha arribat a les nostres terres des de terres tan llunyanes com ara Austràlia o Madagascar. Es tracta d'una espècie de creixement ràpid i és per això que té un gran valor en la recuperació de zones àrides i en el control de l'erosió.

Carril bici Av. Jaume I

Olea europaea - Olivera

És un dels arbres de més longevitat que es conreen a Europa i poden ultrapassar els 1.500 anys d'edat. El seu fruit, l'oliva, és ben conegut per totes i tots. De les olives s'obté un dels ingredients bàsics de la cuina mediterrània: l'oli.

7

Pèrgola i font del parc Europa

Ens trobem en un dels indrets més armoniosos del recorregut del carril bici. Aquesta font ens convida a relaxar-se i gaudir d'uns minuts de descans. Al seu costat sempre trobarem menuts jugant sobre la gespa, mares, pares i persones majors que utilitzen els aparells de gimnàstica o les pistes de petanca.

Mural "Metamorfosi"

Obra dels picanyers Christian Quesada i Laura Salido, sobre una caseta de serveis es planteja un treball que reflexiona sobre el pas del temps i la relació entre la joventut i la vellesa i la vida entre elles representada per una papallona, metàfora de la metamorfosi, que obri les ales de d'una porta oberta a l'univers. Març de 2018.

9

Parc Europa

Cupressus sempervirens - Xiprer

Un arbre la fusta del qual és molt estimada en treballs de fusteria i construcció naval des de temps remots per la seua resistència a la putrefacció i a l'atac dels insectes.

Escultura "Immolació"

11

Obra de l'escultor Miguel Angel Punter. Tres peces de 235 cm d'alçada realitzades en gre, ferro, formigó i òxid delimiten un espai de transcendència.

12

Populus canadensis - Pollancre de Canadà

Es tracta d'un arbre obtingut al segle XVIII per hibridació artificial. Es cultiva en terrenys frescos o humits, sobretot a les ribes dels rius.

Quercus ilex - Carrasca comuna

13

És l'arbre més característic dels boscos mediterranis. Amb els seus fruits, les glans, en èpoques d'escassetat s'ha arribat a produir pa, avui, el seu ús fonamental és alimentar el ramat porcí per a la producció del famós pernil ibèric.

Secció 2

Rotonda d'Andreu Alfaro i Travessera de la Diputació

Secció 2

secció 8 ▲

- 1 CP Ausiàs March
- 2 Casa de la Cultura
- 3 Fonts aigua potable
- 4 Aparells esportius
- 5 Escola infantil "La Mandarina"
- 6 Centre de Salut
- 7 Jocs infantils

secció 1 ▲

secció 3 ▼

secció 5 ▼

1 Escultura "25 anys de l'escola Ausiàs March"

L'any 2004 el CP Ausiàs March va complir 25 anys de vida. Aquest monolit, amb l'empremta de la mà d'un xiquet sobre marbre imperial d'Alacant, és el recordatori. El seu autor, l'escultor David Díaz, fou alumne del Centre.

2 Escultura d'Andreu Alfaro

Monumental escultura obra d'un dels artistes de més reconegut prestigi del nostre país: Andreu Alfaro (València 1929). Un referent de l'escultura contemporània amb obres als principals museus i ciutats del món i que al nostre poble té instal·lades dues peces.

3 Platanus hispanica - Plàtan

És molt apreciat com a arbre ornamental i d'ombra. La seua fusta és dura, de gra fi i uniforme.

El detall

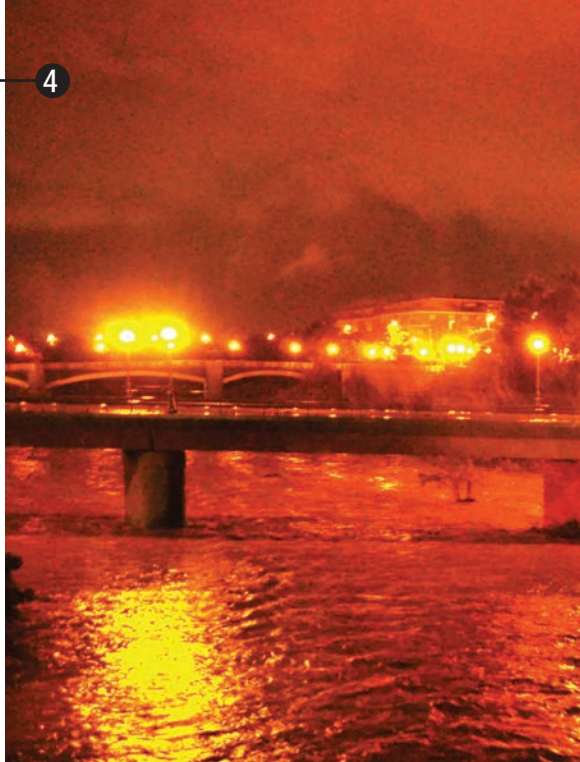
Junt a la soca d'aquest plàtan podreu trobar uns taulells que reconeixen l'esforç de Josep Casaban (regidor de l'Ajuntament) que va aconseguir salvar aquest magnífic exemplar de l'astral en el moment de la remodelació d'aquest carrer.

El barranc de Xiva

És l'element més destacable de l'orografia picanyera. Naix a més de 800 m. a la Serra Calderona per desembocar al llac de l'Albufera. Creua els termes de poblacions com ara Xiva, Xest, Torrent, Picanya, Paiporta... Normalment roman eixut i porta aigua sols després de pluges importants. Remarcables són les seues crescudes els anys 1949 i 1957. A la foto la crescuda de l'any 2012.

4

Pl. Fco. Tomás y Valiente

Construïda l'any 1999 sobre l'antic solar que ocupaven dues cases dels anys 50 enderrocades pel seu estat ruïnós, constitueix un autèntic balcó sobre el barranc de Xiva. El seu mur circular de pedra natural s'integra perfectament en el paisatge.

5

Foto: Lluís Villarroya

6 Taulells ornamentals

Els trobem als números 24 i 26 i són la mostra de l'antiga tradició d'ornamentar les façanes amb taulells de ceràmica. En aquest cas des de la segona meitat del segle XVIII ens arriba aquesta "Trinitat" com a la mostra més antiga dels plafons ceràmics que encara es conserven al nostre poble.

7 Motor de Valero

Construït el 1896 marca l'inici de la implantació dels motors de reg al nostre poble i la transformació de terres de secà en zona de regadiu. L'edifici té dos cossos ben diferenciats: la part destinada a tancar la maquinària del motor i el bloc dedicat a casa de l'estatger. El fumeral, exempt i ben conservat, ben val una ullada.

El detall

A algunes de les cases del carrer del Sol, i també a d'altres del centre històric, trobareu unes grans pedres a cada costat de la porta principal. La seua funció era evitar que les rodes del carro feren malbé els brancals en entrar a la casa en acabar la jornada al camp.

8

Mural "La curiositat"

Al setembre de 2016 l'artista italià, afincat a Picanya, Giacomo Pennicchi donava les darreres pinzellades a este mural que aprofita les condicions del mur per a jugar amb la idea d'una xiqueta mirant per baix d'una cortina. La curiositat com a base de l'aprenentatge. Res millor al costat d'una escoleta infantil.

Façana de la casa “Miliot”

Façana conservada de l'antiga casona del segle XIX situada en este mateix indret. Són de destacar els elements ornamentals, els seus balcons i les seues finestres.

Església de la Mare de Déu de Montserrat

La primitiva església va ser fundada sota l'advocació dels Sants Pere i Pau a l'Edat Mitjana. La construcció del temple data de finals del s. XVII. La seua torre té una alçada de 32 metres. El remat final es va realitzar al 1957. L'església és de planta uninau amb forma de creu llatina amb capelles laterals. A la façana hi ha un taulell amb el nom de la plaça: Plaça de la Constitució datat el 1836.

Mural junt a l'església

Realitzat a finals dels anys 80 per un pintor canadenc ens trobem davant del més antic dels murals que hui decoren els carrers de Picanya. Aquesta peça, realitzada amb pintures minerals, completà la rehabilitació de la façana de l'església. Als peus d'aquest mur, és on, tradicionalment en els funerals, els familiars dels difunts, reben el condol dels assistents al sepeli.

12

Yucca elephantipes - luca gegant

Originària d'Amèrica Central, de les seues fulles s'extrauen fibres tèxtils. Floreix de juny a setembre i, a més a més, les seues flors són comestibles.

Mural "Ecce Homo" (la Sang)

De nou Emílio Quilez és l'autor d'aquest mural realitzat l'any 2005 i que vol ser un homenatge a les persones que any rere any mantenen viva l'antiga tradició de la catifa de pètals per al pas de la processó del Corpus.

El mural presenta la imatge de l'Ecce Homo (Preciosíssima Sang), patró de Picanya.

13

El detall

Junt a la porta de l'església trobareu el primer dels taulells que recorden el Via Crucis. Catorze estacions que representen 14 moments de la pujada de Crist al mont Calvari. Podeu fer el recorregut complet i intentar descobrir les altres 13 peces. Algunes no resulten fàcils de trobar...

A photograph of a garden area. In the foreground, there are several green plants, including a lavender bush with purple flowers. In the middle ground, there is a large, dense green bush and a tall, thin tree trunk supported by wooden stakes. In the background, there is a large, rounded green bush and a blue signpost with a white arrow pointing left. The sky is clear and blue.

Secció 3
Rotonda de la Creu i
Avinguda de Faitanar

Carril bici junt al polígon Alqueria de Moret

avda.
diputació

CR-36

Valencia

Secció 3

- 1 Fonts
- 2 Aparcament de camions
- 3 Jocs infantils

secció 9 ▲

a València ▼

secció 4 ▼

secció 6 ▼

secció 2 ▲

C/ Alqueria Rulla
C/ Visirabella

C/ Valencia

C/ Alqueria de Raga

5
6

1
2
3
4
7

12

2

8

9

10

3

1 Populus alba - Àlber

Diu la mitologia grega que Hèrcules es féu una corona triomfal amb les seues branques després de véncer Cerber, el gos de tres caps que custodiava les portes dels regne d'Hades.

Morus alba - Morera blanca

Orignària d'Àsia (Xina i Japó) les seues fulles són l'aliment dels cucs de seda i per aquesta raó foren conreades a Espanya.

3 Chamaerops humilis - Margalló

Planta autòctona del Mediterrani és una de les dues úniques palmes natives d'Europa. A les Illes Balears és una espècie protegida. El cor de les seues fulles és tendre i es pot menjar en amanides.

4

Escultura "Desert"

Segona peça de l'escultor local Miguel A. Punter que podem trobar als nostres carrers. Aquesta obra de gran format vertical lluïx al parc Vistabella des de 2002.

5

Rotonda de la Creu

El nom de la rotonda ve donat per la creu que podem veure al seu interior i que és la que, originàriament, donava la benvinguda al poble a aquells que venien des de València.

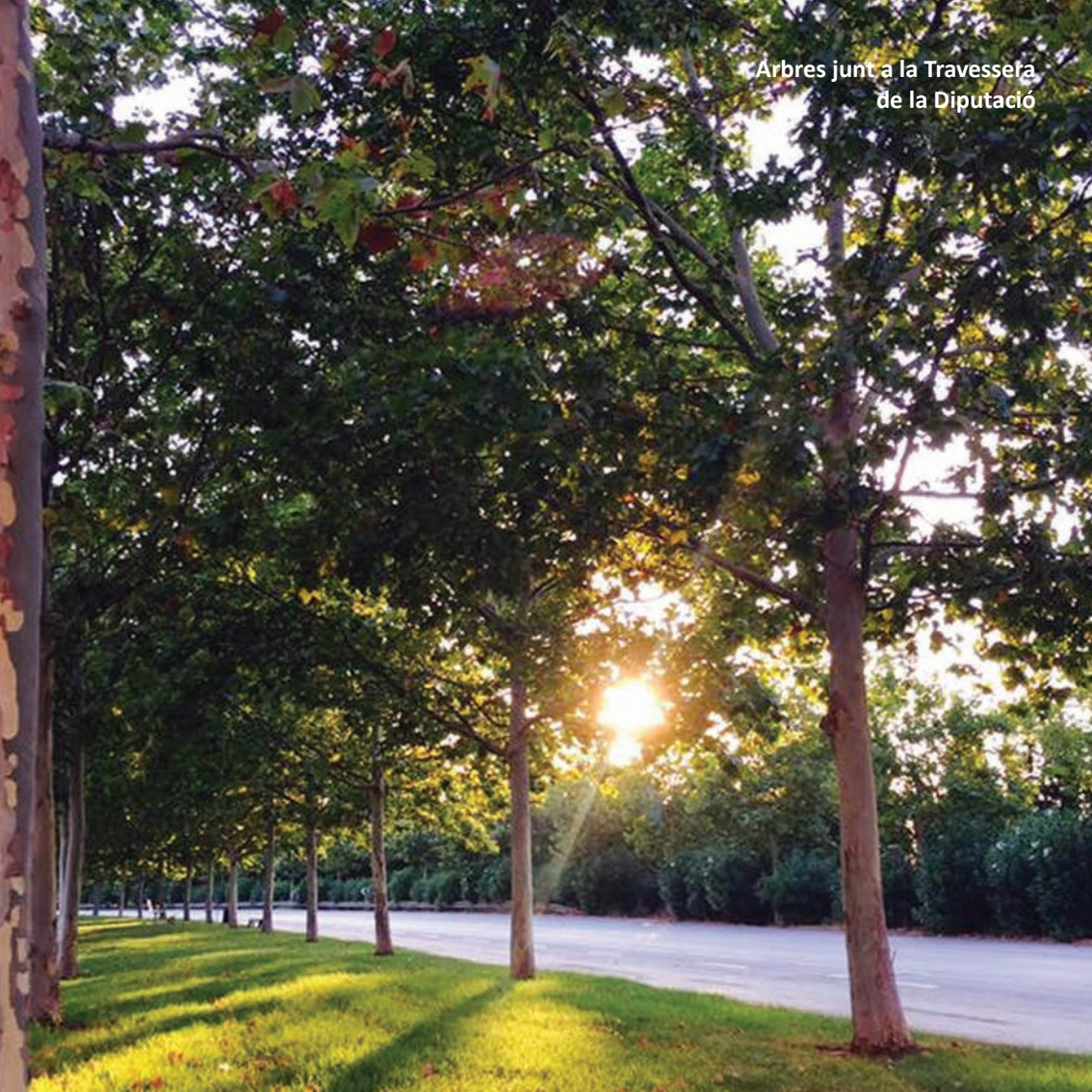

6

Araucaria heterophylla - Araucària

Originari de l'illa de Norfolk a Austràlia, aquest arbre és molt apreciat en jardineria per l'elegant aspecte que ofereix la disposició de les branques en pisos regulars.

Arbres junt a la Travessera
de la Diputació

Parc de Bellavista

Al 1993 un equip d'alumnes de la Facultat de Belles Arts coordinats pels professors Joan B. Peiró i Ignacio Lorente va ser l'encarregat de la confecció, en este parc, d'un mural al·lusiu al món del circ.

7

8

Mural plaça Baró de Benifaió

De nou, l'alumnat del professor de la Facultat de Belles Arts, Ignacio Lorente, s'encarregà al 1995, de dur endavant aquest nou projecte que va convertir la mitjana d'un edifici en una façana il·lusòria.

Pont Vell

Construït l'any 1935 i renovat el 2001 encara conserva els pilars originals. Fou el primer pont que permetia unir les dues vores del barranc sense haver de baixar pel "Malpàs".

9

El detall

Si observeu amb atenció encara podreu contemplar al llit del barranc les restes del "Malpàs". Un camí de pedres alineades que permetien als veïns de Picanya i Vistabella salvar el barranc... quan no duia aigua. Un fet que feia sovint que tots dos nuclis urbans quedaren aïllats.

Carrer Almassereta

Es tracta d'un dels carrers més antics del nostre poble i en ell, encara són visibles les cases de construcció tradicional del segle XIX (fins i tot amb murs de tova) amb dues tipologies ben marcades: cases de poble (dues altures) i cases de jornalers (d'una planta).

Carril bici junt a l'Alqueria de Moret

Secció 4

Rotonda de l'Almàssera i Alqueria de Moret

a Xirivella ▲

a València ▲

secció 9 ▲

Secció 4

secció 2 ▲

1

2

3

6

7

4

1

2

5

C/ La Marina

Av. Atqueria de Moret

- 1 Fonts
- 2 Centre de formació

Rotonda de l'Almàssera

Aquesta rotonda és un autèntic museu etnològic a l'aire lliure. Al seu interior, retolades, trobem tot un seguit d'eines agrícoles: ganxos, entauladora, lligó, aixada, trill... que ens parlen del passat agrícola del nostre municipi. Les peces, en molts casos, són resultat de donacions particulars.

1

Almàssera

A la nostra població els majors recorden l'existència de tres almàsseres on els veïns i veïnes portaven les olives per a fer l'oli. Una al carrer del Sol, una al carrer Major i l'altra a la plaça de la Constitució. Al centre de la redona, un molí i una premsa, donen fe d'aquesta realitat.

2

Arundo donax - Canya

Arribada des d'Àsia les canyes s'han arrelat perfectament a les nostres terres i formen enormes matolls a la vora de rius, barrancs i llacs. Tot i que està estesa la llegenda que el nom de Picanya ve de la presència al nostre poble de pins i canyes (fins i tot l'escut municipal així ho recull) la veritat és que no hi ha cap suport històric d'aquesta afirmació més propera a l'enginyós joc de paraules que a la mínima certesa etimològica.

3

Alqueria de Moret

Un edifici construït al segle XIX, rehabilitat a finals del XX i que mira al segle XXI. Es tracta d'un edifici amb les característiques constructives de l'època amb un cos principal i dues crugies. A la seua façana, destaquen el balcó mirador amb columnes de fundició i les dues garites de guaita que ens parlen d'una època en què era ben habitual la presència de bandolers.

Adquirida per l'Ajuntament de Picanya l'any 1992 el seu estat de deteriorament era veritablement molt avançat. El 31 de desembre de 1994 s'inicia el procés de restauració mitjançant diferents escoles taller.

Durant el procés de rehabilitació més de 150 joves van adquirir coneixements professionals en matèries com ara la fusteria, llanterneria, manteniment... una formació que els va permetre (en un percentatge superior al 90%) aconseguir un lloc de treball.

Al novembre de 2002 l'Alqueria tornava a obrir les seues portes, ara ja, convertida en Centre de Desenvolupament Local. Des de les seues oficines i aules s'organitzen cursos, tallers... s'oferta accés a les noves tecnologies i es desenvolupen tota una sèrie d'accions destinades a millorar la formació de persones treballadores (especialment grups amb majors dificultats com ara dones, joves, persones aturades de llarga durada...) i la competitivitat de les nostres empreses.

6

Séquia de Faitanar

Junt a la de Benàger, és la séquia que rega l'horta de Picanya. La comunitat de regants Benàger-Faitanar té seu al carrer ample de Picanya i els conflictes sorgits per la utilització d'aquesta séquia són resolts pel ben conegut "Tribunal de les Aigües".

Brachychiton acerifolius - Braquiquiton

7

Des de les antípodes (Austràlia) ens arriba aquest arbre de gran format (10, 15 m. d'alçada) i fulla caduca. Els seus fruits estan plens d'unes característiques llavors grogues.

El detall

A final de 2007 un agricultor feu una troballa a un camp del nostre poble: una pedra d'un tamany considerable, una pedra treballada, llaurada, que sens dubte havia format part d'una construcció antiga. Des de l'Ajuntament es consultà a diferents historiadors que fins i tot es desplaçaren al camp per a certificar que la pedra ens arribava des d'un passat llunyà que a hores d'ara no podem determinar... Formaria part d'una vila romana? Seria part d'una alqueria de l'època àrab? Com haurà arribat al camp? De moment la pedra descansa als jardins junt al Centre de Formació i des d'allà ens desafia a descobrir els seus secrets.

Jardins junt al Centre de Formació

5

Aquest xicotet jardí és com un oasi. Les seves palmeres i la seua pèrgola ens conviden a descansar una estona i beure un poc d'aigua a la seua font.

Carrer Colón, popularment conegut com a “carrer ample”

A photograph of a street in a historic center. A woman in a patterned top and dark skirt is pushing a blue shopping cart across a white crosswalk on a paved street. The street is lined with historic buildings, some with balconies and green shutters. A white van is parked on the left side of the street. A young tree is planted in a wooden frame on the right side of the sidewalk. The text 'Secció 5' and 'Centre històric' is overlaid on the image.

Secció 5
Centre històric

Secció 5

secció 2

secció 1

secció 9

- 1 Fonts d'aigua potable
- 2 Centre de Majors
- 3 Estació de Metro
- 4 Local d'assaig musical
- 5 Jocs infantils

C/ S. Joan Baptista

C/ Colom

C/ Sant Francesc

C/ P. Sàng
C/ Sant Antoni

Av. Jaume I

C/ Dr. Ferreró

C/ Sant Josep

C/ V. del Pilar

C/ Pau

C/ Oriola

Ateneu

1

Es tracta d'un dels edificis més interessants del nucli històric del nostre poble. Construït al voltant del 1910 la seua façana és modernista.

S'ha d'assenyalar la riquesa de les reixes de ferro forjat. A l'interior, el vestíbul, presenta una decoració pròpia de l'eclecticisme.

El detall

A la part superior de l'edifici que formen l'Ateneu i la casa contigua podeu apreciar l'escut senyorial del Clergat de Sant Joan del Mercat de València. L'origen d'aquesta peça el trobem en el fet que aquest clergat era el propietari de l'alqueria que, al segle XVIII, existia en aquest mateix indret.

2

Biblioteca i Centre d'Estudi

Després de les obres de remodelació de l'edifici de l'antic Centre de Salut, al febrer de 2012, obria les seues portes la nova Biblioteca i Centre d'Estudis. Unes obres que van renovar un edifici especialment singular del nostre nucli antic donat que es tracta de l'única casa de poble de 3 altures de tota Picanya i està datada al voltant de 1880. El resultat és un nou centre ple de possibilitats que va nàixer amb un caràcter marcadament jove i s'ha convertit en una eina dinamitzadora de la vida cultural i formativa del nostre municipi. Les façanes sud i est estan decorades amb els dibuixos de la il·lustradora picanyera Regina Quesada.

3 Convent

La part original data de finals del segle XIX mentre que la part nova fou construïda al 1951. Una part de l'edifici és una casa particular i l'altra allotja el convent. La decoració és eclèctica amb barreja d'elements clàssics, barrocs i mudèjars de tradició castellana.

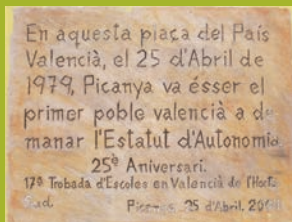
Plaça Major

L'actual plaça és el resultat de l'enderrocament, l'any 1980, d'una illa de cases. S'ha mantingut la trama urbana original, les façanes, i una casona que a dia d'avui és un modern Centre per a Persones Majors.

5 Sala d'Exposicions "Carmen Alborch"

La Sala Municipal d'Exposicions està construïda tot i aprofitant l'antic celler del bar que se situava sobre l'actual escenari i conserva parts d'este celler com ara l'escala d'accés i altres elements. A l'any 2018 és ampliada i rehabilitada amb la creació d'una sala superior i la instal·lació d'un ascensor. Des del 8 de novembre de 2018 rep el nom de la que fou Ministra de Cultura, escriptora i lluitadora per la igualtat i les llibertats, Carmen Alborch.

El detall

En una de les parets del Centre de Persones Majors, podeu llegir una placa commemorativa de la 25a Trobada d'Escoles en valencià celebrada al nostre poble al 2004. A més, aquesta placa recorda que Picanya fou, l'any 1979 el primer poble en demanar oficialment l'autonomia per al País Valencià fet, pel qual, se'l va concedir el títol d'Honorable Vila.

Plaça del País Valencià

Inaugurada l'11 d'abril de 1981 és el resultat de l'enderrocament d'una illa de cases i magatzem agrícoles preexistents. Al 2018 es va completar una reforma integral d'esta emblemàtica plaça, autèntic centre de l'activitat festiva, cultural i social del nostre poble.

Centre Cultural

Originalment fou construït com a casino al voltant del 1900. La façana és una mostra clara del gust eclèctic de l'època amb la utilització d'elements modernistes com ara la barana de ferro forjat. La part posterior estava ocupada per un cinema, el "Cinema Valero". Actualment, i després d'una important reforma, ha esdevingut el Centre Cultural Municipal on s'oferta una extensa programació de teatre, música, dansa...

El detall

Junt al Centre Cultural trobeu el carreró del Cinema. Crida l'atenció perquè és molt estret. L'explicació d'aquesta peculiar característica la trobem en el fet que, en el seu origen, aquesta separació entre dues cases responia al pas d'una sèquia de reg i no a un carrer propiament dit. Un fet molt habitual en l'època quan les sèquies, fins i tot, passaven, per l'interior de les cases.

Mural de la Pilota

Pintat per l'artista local Emilio Quílez és una reproducció d'una antiga fotografia que recull el joc de pilota a Picanya. Com a curiositat cal dir que el bar que es veu a la imatge (Bar Brasil) estava on ara trobem l'escenari de la Pl. País Valencià pel que des d'ací podem veure com era el tramut urbà abans de la construcció de la plaça.

Tauells dels brancals

Als carrers Bonavista, Sant Josep, Sant Francesc, Colón... encara es conserven magnífiques mostres de brancals decorats amb tauells. Una moda, del primer terç del segle XX, que al nostre poble ha deixat empremta. Molt destacables són els brancals que representen aus exòtiques sobre branques. De significat incert, la veritat és que ofereixen al passejant una oportunitat de gaudi.

Dipòsit de l'aigua i mural

El 17 de novembre de 1929 es constituí, per iniciativa d'un grup de veïns, la societat d'aigües potables "Nuestra Señora de Montserrat". L'aigua potable per fi arribava a les cases. El dipòsit de l'època ha estat rehabilitat i ara, ja sense ús, ens recorda una època en què tindre aigua a l'interior de les cases no estava gens clar. El mural adjunt és obra d'Emílio Quilez.

10

11

Edifici del cine Colón

Construït al 1962 tenia capacitat per a 1.000 persones i va estar en funcionament fins al 1972. Encara es conserven a la façana les finestretes de les taquilles. Picanya, als anys 60 va arribar a disposar de tres cinemes, aquest, el més gran, el cinema Valero, el més antic i finalment una sala més al barri de la Florida, hui incorporat al poble de Paiporta.

12

Xalets de l'estació

Construïts el 1920 i el 1946 formen part de l'herència que la burgesia de la ciutat de València deixà al nostre poble. Formen, junt a les cases baixes del costat, una de les zones d'estiueig que les classes acomodades del "cap i casal" van construir a Picanya a l'inici del segle XX, tot i coincidint amb la ficada en marxa del "trenet", hui, Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana.

13

Turó Enric Valor

Inspirat en la rondalla “La penya d’on eixia veta” aquesta peça fou inaugurada pel propi Enric Valor el 1996 (foto) i la seua construcció va estar a càrrec de l’alumnat de l’escola taller Alqueria de Moret sota la direcció del professorat del centre.

14

Barri del Pilar

Finalitzada la Guerra Civil i davant l’agreujament del problema de l’habitatge el ple de l’Ajuntament de Picanya en data de 10 de desembre de 1940 va aprovar la creació d’una cooperativa sota el nom de “Cooperativa Hogar y Familia: la Virgen del Pilar”. En el seu origen estava format per 40 cases (finalment es construïren 60) que presenten dues tipologies diferenciades: dues plantes i construcció en planta baixa. Tot i respondre a la tipologia popular presentaven la novetat que l’entrada de carro, fins al corral a la part de darrere, es fa per un corredor lateral i no pel mig de la casa com podem comprovar en altres carrers.

15

Mural de l’edifici Pau

Amb unes dimensions de 9x19 m. aquest mural, en paraules del seu autor Mikel Díez Álava intenta “integrar l’edifici dins del paisatge, com un element més”. S’acabà el maig de 1992 i tardà en pintar-se uns dos mesos.

17

Séquia de Picanya

A aquest carreró junt al carrer Orihola podeu trobar l'última séquia "urbana" del nostre poble. Aquestes restes corresponen a la séquia de Picanya, una subdivisió de la séquia de les Fonts que naix a l'assut del pantà de Torrent i que va permetre regar part de l'horta del nostre poble entre els segles XIX i XX.

Cupressus lambertiana - Xiprer

Si agafes unes poques fulles i les fregues entre les teues mans notaràs com desprenen una suau olor a llima. És un arbre molt conreat arreu del món pel seu valor ornamental tot i que el seu origen el trobem a la badia de Monterrey a Califòrnia (EEUU).

18

Laurus nobilis - Llorer

Les seues fulles són condiment molt habitual dels nostres menjars i també és ben conegut el seu ús com a corona dels campions olímpics.

16

Parc Jove 19

L'any 2017 naix esta novedosa instal·lació dedicada a l'oci actiu que s'ha convertit en punt de trobada per al jovent. Busca oferir possibilitats de recuperar el joc al carrer, la pràctica esportiva "per lliure" sense haver de llogar pistes ni sota el control de monitors, un espai de lliure disposició especialment pensat per a un públic jove.

Este Parc Jove ofereix un espai on jugar a futbol, a bàsquet, a ping-pong... i fins i tot un espai amb aparells especialment dissenyats per a la pràctica de la calistènia una moderna tècnica d'entrenament amb exercicis d'alta intensitat.

La seua coberta també permet acollir actuacions musicals, cinema d'estiu, teatre de carrer... pel que es tracta d'un versàtil espai multiusos.

Secció 6

Av. Sta. Maria del Puig,
Av. Sanchis Guarner i
Rotonda del Vents

secció 3 ▲

Secció 6

secció 5 ▲

secció 7 ▲

- 1 Fonts d'aigua potable
- 2 Ajuntament
- 3 Mercat Municipal
- 4 IES Enric Valor
- 5 CEIP Baladre
- 6 Piscina coberta municipal
- 7 Parc de les Albízie
- 8 Parc Panazol
- 9 Jocs infantils

1

Washingtonia robusta -Washingtònia

És una palma més alta i esvelta, amb un tronc que arriba als 25 m d'alçària. És originària del nord-oest de Mèxic i la baixa Califòrnia.

2

Phoenix canariensis - Palmera de Canàries

El seu nom no deixa dubte sobre la seua procedència. Els seus dàtils no són comestibles per a les persones però si s'utilitzen per a alimentar el ramat.

3

Ficus rubiginosa - Ficus

Originari de Gales (illes britàniques) aquesta varietat de ficus és de les més atractives pel seu port i la forma de la seua copa.

Giacomo Pennicchi, és també l'autor d'esta peça. A partir de l'espai proposat, el sostre del temple, ens presenta un mapa molt especial de les constel·lacions. Un plànol imaginari de constel·lacions inventades i poesia. En concret, el més que conegut poema "Els Amants" de Vicent Andrés Estellés presta les seues paraules a esta obra per a formar este particular cel d'estels que, al seu centre, encara ens proposa un joc més. Ja heu trobat als Amants?

El Passeig de les Lletres

5

El dimarts 8 de maig s'inaugurava este recull dels textos que durant anys i anys diferents escriptors i escriptores han anat deixant als llibres d'honor de l'Ajuntament i la Biblioteca en les seues visites al nostre poble. Este "Passeig de les lletres" conté textos manuscrits d'autores i autors que de tant de prestigi com ara: José Luis Sampedro, Enric Valor, Ana María Matute, Elvira Lindo, Eduardo Mendoza, Almudena Grandes, Joaquín Sabina, María Dueñas, Santiago Posteguillo, Maruja Torres, Juan José Millás, Dolores Redondo, Manuel Vicent, Ferran Torrent, Joan Pla, Luis García Montero, Manuel Vicent, Felipe Benítez Reyes, Espido Freire, Antonio Muñoz Molina.... i vol continuar creixent any rere any.

Escultura "El llaurador" - Vicent Pallardó

6

Fins a tres obres d'aquest mateix autor podem trobar als carrers de Picanya. Amb aquesta peça l'autor va voler retre homenatge a la gent del camp i les seues dures condicions de vida.

7 Mural “Amb altra mirada”

Els joves artistes picanyers Christian Quesada i Laura Salido plantegen un quadríptic de gran format on respondre a la pregunta... i si grans artistes hagueren pintat paisatges picanyers? El mural ens ofereix la visió (imaginada) de quatre artistes (Dalí, Pablo Picasso, Frida Kalho i el valencià Javier Mariscal) de tècniques i estils molt variats, sobre elements dels nostres carrers, parcs i places. Un retrat de cada artista serveix també com a homenatge i reconeixement.

8 Pl. Manuel Broseta i mural

Oberta al públic l'any 2001 aquesta plaça de 1.200 metres quadrats ha esdevingut un punt de reunió per a menuts i adults en interminables vesprades de joc. Al centre, un tauler d'escacs convida a fer una partida amb peces gegants. Al costat est, un mural vol retre homenatge a alguns dels personatges més coneguts del món del còmic, el cinema, el dibuixos animats... en una revisió eclèctica on es barregen el Capitán Trueno i Indiana Jones. El mural va eixir dels pinzells d'Emílio Quílez que va comptar amb l'ajut d'un altre pintor local: Antonio Landa.

**Carril bici junt a
l'avinguda Sanchis Guarner**

Motor de Giner

9

Construït el 1880 fou un dels primers de la població i de la comarca. La façana principal mostra una porta d'arc de mig punt i dues finestres a cada costat. Són curioses les finestres redones del pis superior tot i que, probablement, foren obertes amb posterioritat a la construcció del motor.

10

Dombeya wallichii - Dombeia

Prové d'Amèrica del Nord. Aquest arbre destaca per les seues flors de color rosa i les seues fulles que, en forma de cor, arriben als 20 centímetres.

El detall

A diferents indrets del nostre poble (des de places a aparcaments de supermercats) trobem frases contra la violència cap a les dones. Frases que animen a rebutjar i denunciar esta terrible xacra social. Esta intervenció és obra de l'artista local Maria José Planells que comptà amb el suport de l'Ajuntament de Picanya promotor d'esta intervenció a l'espai públic.

Façana i font de l'Ajuntament.
El color de la il·luminació varia per a
commemorar determinades dates

11

Passarel·la “Poeta Ángel González”

Al nostre poble, des de l'any 2016, les dues passarel·les sobre el barranc tenen nom. Aquesta, que unix el Mercat Municipal amb el carrer Almassereta ret homenatge al poeta Ángel González. L'altra, entre el carrer Ricardo Capella i el carrer del Sol rep el nom de la lluitadora feminista i per les llibertats, Maria Cambrils.

12

Aparells de gimnàstica

Al llarg de tot el carril bici podem trobar aparells com estos, i altres tipus, destinats a promoure l'activitat física a l'aire lliure.

Escultura “Enric Valor”

A la porta de l'institut que porta el seu nom, i des de 2006, trobem aquesta peça que ret homenatge al mestre de les lletres valencianes, Enric Valor. La peça reconeix l'especial vinculació entre l'autor i el nostre poble el qual va honorar amb la seua presència en nombroses ocasions. César Marco, escultor valencià, és l'autor d'aquest retrat a tamany natural.

13

14

Escultura “La família”

Aquesta peça, que presideix el Parc de les Albízie, recull l'esperit de la campanya “Crèixer junts millor” i representa una família als peus d'uns arbres. És obra de l'escultor Vicent Pallardó.

17

15

Schinus molle - Pebrer bord

Arribat des de Mèxic i Xile aquest arbre de gran port és una planta molt aromàtica. Les seues fulles són alternes, les flors són xicotetes de color groguenc-blanquinós o groc-verdós. El fruit és una drupa de la grandària d'un gra de pebre.

Cedrus libani - Cedre

16

Va arribar a les nostres terres des del nord d'Àfrica (Marroc i Argèlia) on és molt freqüent com a arbre ornamental i també, pel seu origen, s'ha fet servir en xicotetes repoblacions principalment a Andalusia.

Rotonda dels Vents

L'element més característic d'aquesta rotonda és el monolit central. Un poliedre de vuit cares. Sobre set d'elles es van disposar set rellotges solars. Aquests rellotges no sols marquen l'hora (hora vertadera), sinó també l'estació de l'any i el mes. El disseny d'aquesta peça fou desenvolupat per l'enginyer picanyer Manuel Dasí.

18

Chorisia speciosa - Corísia

Aquest arbre tropical, originari de Brasil, crida molt l'atenció per la forma del seu tronc, normalment cobert d'espines, per les seues flors ben colorides i pels seus fruits que són com una mena de càpsules d'uns 20 cm i aspecte de cogombre. Tot el conjunt fa de la corísia un arbre molt particular i fàcil d'identificar.

19

Monolit de les dones

Al març de 2006 s'inaugurà aquesta peça que ens recorda la ferma determinació del nostre poble per avançar en la lluita per la igualtat real entre homes i dones.

Parc de les Albíziez

The image features a close-up of several bright pink daisy-like flowers in the foreground, with their petals clearly defined. Behind them, a dense field of similar flowers and green foliage is visible. In the background, a colorful striped fence in shades of red, orange, yellow, green, and blue runs across the frame. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day in a park or garden.

Secció 7

Passeig de la Primavera i Parc Panazol

Secció 7

secció 1

- 1 Font d'aigua potable
- 2 Piscina coberta municipal
- 3 Grup d'habitatges adaptats per a persones majors i centre de dia
- 4 Jocs infantils

secció 6

a Paiporta

1 **Piscina coberta municipal**

Moderna instal·lació que compta amb diferents piscines, sala de fitness, ciclo-indoor, sala d'aparells de musculació, sauna i ofereix un extens ventall d'activitats esportives per a totes les edats.

Bauhinia purpurea - Pota de vaca

Aquest arbre deu el seu curiós nom comú, "pota de vaca", a la forma de les seues fulles que recorden l'empremta de les peül·les de les vaques. Les seues fulles i els llegums són comestibles i es consumeixen com a verdura a l'Índia i en altres part d'Àsia d'on és originari.

3 **Euphorbia candelabrum** - Canelobre

Originari de la banya d'Àfrica pot arribar a una alçada d'uns vint metres!. És una planta molt utilitzada en medicina tradicional de països com ara Etiòpia, Sudan...

4

Finca Dalmau

Aquest conjunt de tres edificis (motor, casa i magatzem), construïts al voltant de 1920, formaven el nucli d'una explotació agrícola popularment anomenada "finca Dalmau". A una de les seues parets encara es conserva la inscripció del seu embargament pel Comité Executiu Popular de Paiporta durant la Guerra Civil.

5

Celtis australis - Lledoner

Arbre autòcton. La seua fusta és molt apreciada per ser elàstica, flexible i compacta i fou molt utilitzada per a fabricar peces de carros, tonells, remes, forques... El seu fruit és una drupa comestible però... amb molt poca carn i molt de pinyol. Si observeu el traçat del carril bici podreu comprovar com es va ajustar per a respectar els arbres.

Pinus pinaster - Pinastre

És un dels pins més utilitzats per a les replantacions. La seua resina és molt preada per la indústria química per a l'obtenció de diferents productes.

6

7

Jardí lineal (mirador sobre el barranc)

Al juliol de 2007 es va obrir al públic aquest jardí lineal de quasi un quilòmetre de llargària i que va permetre recuperar una zona (la vora del barranc) tradicionalment deteriorada i convertir-la en un magnífic espai per al passeig, i, més important, un perfecte mirador sobre el barranc. Un dels últims territoris "verges" de la nostra comarca.

Parc Panazol

10

El 18 de març de 1998 fou inaugurat aquest parc que rep el nom de la població francesa de Panazol (prop de Limoges) amb la que Picanya està agermanada des de 1992. El disseny del parc respon als criteris exposats per F. Tonucci als seus estudis.

La caseta i el pont estan fabricades amb traveses de ferrocarril recuperades.

8

Hort de les Palmes

És un dels horts més antics de Picanya. La seua construcció pot datar-se a meitat del segle XIX. Destacable és la seua façana de composició geomètrica i emmarcada per dues torres (no reals) els cantons de les quals estan rematats per boles i pinacles de tradició barroca. Aquest hort no disposava de motor propi perquè en origen pertanyia a la família Giner, propietària del motor homònim.

Phoenix dactylifera - Palmera datilera

És la palmera del desert per definició. Originària del nord d'Àfrica i sud-oest d'Àsia, els seus fruits, els dàtils, molt nutritius, són la base de l'alimentació tradicional de molts països àrabs. Com a curiositat val a dir que hi ha palmeres mascles, que sols produeixen flors masculines i palmeres femelles, que sols crien flors femenines i que necessiten tenir a prop algunes de les primeres per a produir els dàtils.

9

El detall

En aquesta zona del poble trobareu tot un seguit de carrers amb noms de dones: Marie Curie, Isabel de Villena, Matilde Salvador (a la foto junt a la placa de carrer amb el seu nom), Dolors Arribas... D'aquesta manera l'Ajuntament de Picanya, sempre treballant per la igualtat entre sexes, va voler reconèixer també el paper de les dones a la societat i "compensar" l'històric oblit que d'elles s'ha fet tradicionalment.

Pavelló esportiu “Vicent Martí Galán”

Inaugurat a l'any 2001 esta moderna instal·lació és un dels centres neuràlgics de l'esport picanyer. Rep el nom del “tio Galán”, Vicent Martí, pioner de l'esport picanyer, excepcional esportista (membre fundador de la Penya Ciclista Tarazona, un dels clubs ciclistes més antics de la Comunitat Valenciana) i persona de gran prestigi al nostre poble.

11

12

Ceratonia siliqua - Garrofer

Arbre típicament mediterrani, els seus fruits, les garrofes, tenen un munt d'aplicacions: farmàcia, cosmètica, indústries tèxtils, pinsos... i fins i tot imitacions de xocolata i cafè.

Escultura “Natures mortes”

Obra de l'any 2002 realitzada per l'escultor local David Díaz que, en les seues pròpies paraules defineix com “una reivindicació clara sobre com la natura ha de sobreviure dins d'uns espais verds ficticis envoltada d'asfalt i formigó”.

13

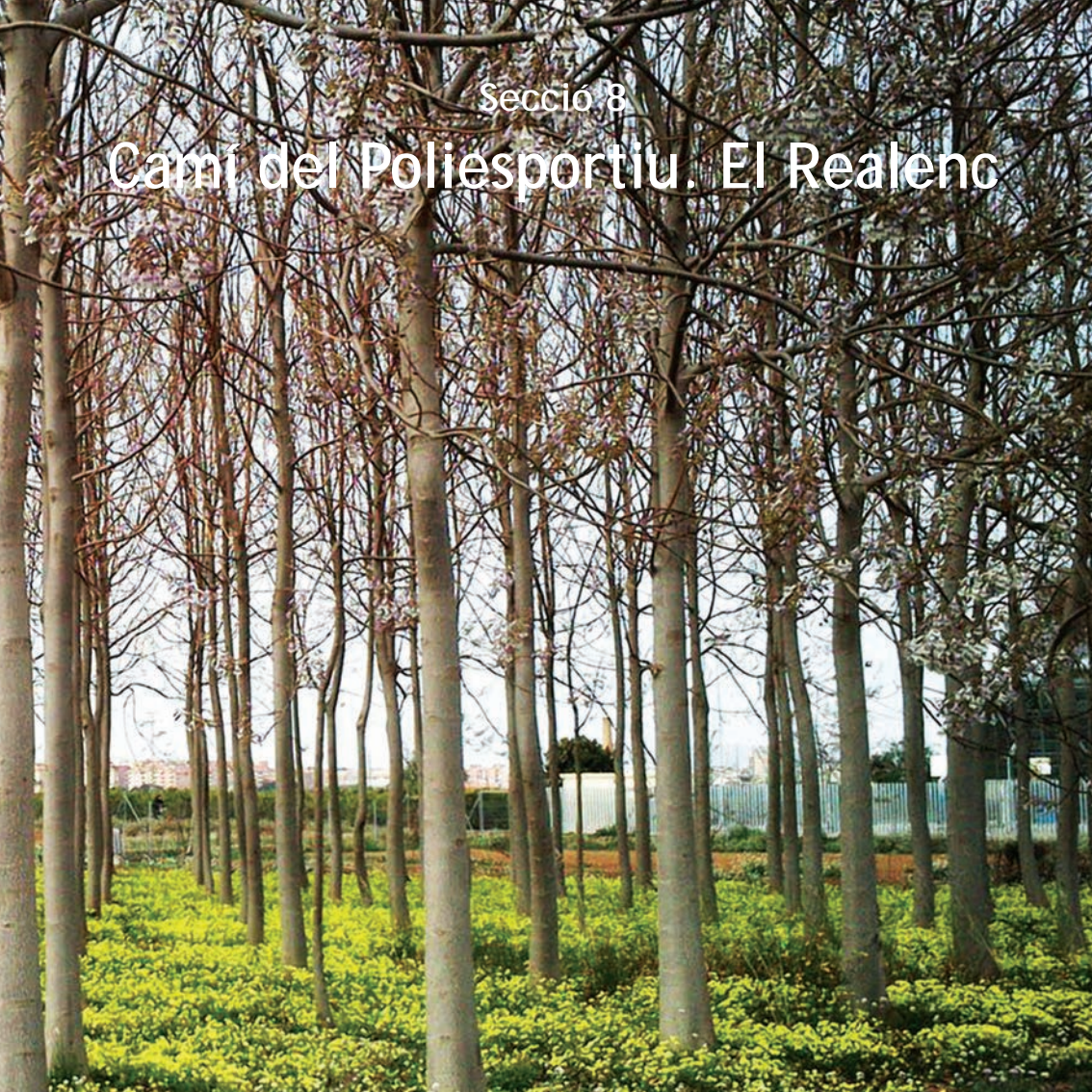

Paisatge a la
partida d'El Realenc

Seccio 8

Cami del Poliesportiu. El Realenc

Secció 8

secció 2

a València

secció 1

6
5
1
2
4

2

3

3

1

1

- 1 Fonts d'aigua potable
- 2 Escola Gavina
- 3 Línia d'AVE

El Realenc

Aquesta partida del terme de Picanya és la zona de regadiu històricament irrigada amb l'aigua del Túria que arribava per mitjà de la séquia de Faitanar. Els seus límits són les cases de Vistabella, la pròpia séquia de Faitanar i el caixer del barranc. Tradicionalment han estat els terrenys més fèrtils i per això, en l'època medieval aquestes terres estaven en mans de la noblesa i l'església i d'ací prové el nom de Realenc. Una situació que canvià a partir de les desamortitzacions del segle XIX quan començà la fragmentació dels terrenys en un procés que ha donat origen a l'actual situació on predominen les parcel·les de reduïda extensió. Tot i la contínua regressió, aquesta zona es manté com un autèntic pulmó verd i reserva de l'horta tradicional de València i per tant manté un extraordinari valor ecològic.

Via preferent per a ciclistes i vianants

Oberta l'any 2018 esta via aprofita un camí rural per a oferir una via segura a vianants i ciclistes entre el carril bici cap a Xirivella i el carril bici del Poliesportiu.

Caseta de Talla-Rabos

Xicotet magatzem agrícola que forma part del patrimoni paisatgístic de la partida del Realenc.

3

4

Escultura escola Gavina

Al pati de l'escola Gavina podeu admirar aquesta peça obra del conegut i reconegut escultor valencià Andreu Alfaro. Tot i que en el moment de la donació, l'autor no va "batejar" l'obra de cap manera, a l'escola ha fet fortuna el nom de "l'infant inquiet" pel fet que la peça, amb les seues formes, sembla representar una personeta en moviment com les que omplim a diari el pati d'aquest centre educatiu.

"El portal marí"

La caseta de control d'accés a les piscines cobertes està decorada (des de l'estiu de 2018) amb els dibuixos de la il·lustradora picanyera Regina Quesada.

5

6

Poliesportiu Municipal

Destaca la seua extensa pinada amb taules de pic-nic, les pistes de bàsquet, handball, pàddel, frontó, atletisme, taules de ping-pong, tirolina, aparells de gimnàstica, camp de futbol de gespa artificial... i, molt especialment a l'estiu, el conjunt de piscines lúdiques visitades per milers de persones als dies (i les nits) de més calor.

També cal nomenar el seu Parc d'Educació Vial on els i les escolars del nostre poble aprenen les normes bàsiques de circulació.

Secció 9

Carril bici cap a València

a Xirivella ▲

2

Secció 9

a València ▼

1

1

3

- 1 Autovia a València
- 2 Línia d'AVE
- 3 Séquia de Faitanar

secció 3 ▼

Carril bici a València

1

Sobre el costat est de l'autovia València-Torrent, trobem aquests tres kilòmetres de carril bici inaugurats l'any 2000. Una bona oportunitat de descobrir un paisatge d'horta permanentment amenaçat per l'asfalt i el formigó.

La via naix sobre la séquia de Benàger-Faitanar i a partir d'ací voreja una xicoteta carretera tot i passant d'un costat a l'altre. El seu recorregut ens permet gaudir de l'espectacle dels camps de conreu si mirem cap a llevant i d'algunes restes del passat agrícola de la zona com són algunes "ceberes" (malauradament en no massa bon estat de conservació) i alqueries que encara sobreviuen en mig d'aparcaments d'autobusos, magatzems i desguaços de vehicles. Si podem abstraure'ns de la part més llejta del conjunt, un agradable passeig ens durà fins als peus de l'església del barri de Sant Isidre ja a la ciutat de València i en pocs minuts completarem un recorregut que els cotxes, atrapats a l'autovia en els moments de major trànsit, trigaran més de quaranta minuts a recórrer. Els túnels i caragols per a salvar les autovies de la zona del llit nou del riu són també un atractiu per a completar aquest amable recorregut.

Secció 10
Carril bici cap a Torrent i
Camí de la Pedrera

Secció 10

- 1** Fonts d'aigua potable
- 2** Cementiri parroquial
- 3** Local d'assaig musical
- 4** Estació Metro València

Carril bici a Torrent

1

Aquest tram, fins a la ciutat de Torrent, fou construït a finals dels 80 i fou el primer carril bici de l'Horta Sud. Al nostre costat veurem passar els trens de Metro València sobre el traçat original del vell "trenet" que arribà al nostre poble a finals del segle XIX i que tenia el seu origen en la *Sociedad de Carbones Minerales de Dos Aguas y Ferrocarriles del Grao de Valencia a Turís*, una empresa destinada al transport de carbó des de les serres de Dos Aguas i vi des de Torís fins a la ciutat de València.

Motor de Sant Jordi

2

Construït al 1912, tot i coincidint amb els primers pous a finals del segle XIX. L'edifici és rectangular d'una sola altura, amb dos parts, el motor i la casa de l'estatger. A la façana hi ha diferents elements decoratius. La coberta està formada per dos vessants amb teula àrab.

3

Conjunt escultòric

A la rotonda més al sud de Picanya trobem un conjunt escultòric amb peces de ferro de gran format que volen ser un homenatge al camp i les seues gents. Este conjunt és obra de l'artista de Xàbia, Toni Marí. Un autor que ha exposat la seua obra a ciutats com ara Nova York, Paris o Burdeos i que ha rebut encàrrecs d'entitats com ara la UNESCO.

Parc Panazol

Secció 11

Carril bici cap a Paiporta

Secció 11

1

1

1

2

secció 6

a Paiporta

a Paiporta

- 1 Fonts d'aigua potable
- 2 Pavelló esportiu mcpal.

Carril bici a Paiporta

A dia d'avui és possible arribar a la veïna població de Paiporta per dos ramals del nostre carril bici. En la confluència de l'avinguda 9 d'octubre i el passeig de la Primavera (foto superior) un pont per a vianants sobre el barranc i junt a la línia dels FGV ens situarà a l'estació de metro d'aquest poble. L'altra opció la tenim al tram de carril que naix al parc Panazol (foto inferior) i salva les línies de metro sobre un pont. Uns pocs metres que ens permetran fer dues coses: la primera serà admirar el paisatge de la zona dels horts amb una visió quasi completa de tots els edificis que integren el conjunt protegit. La segona, molt curiosa, serà pensar que si s'haguérem situat en aquest mateix punt abans del 24 de maig de 1965 a una banda del pont hauriem vist el poble de Picanya i a l'altra... també!

El barri de la Florida, el primer que veiem des de dalt del pont, fou poble de Picanya fins a eixa data quan el Tribunal Suprem aprovà definitivament la segregació del barri i la seua incorporació al poble de Paiporta tot i tancant un procés de judicis, recursos i sentències que s'havia iniciat l'any 1937. Gairebé mil picanyers arribaren a viure en aquest barri allunyat del nucli urbà però que comptava amb comerços, escola i fins i tot un cinema.

El detall

Baix del pont encara podem trobar les restes de la carretera de llambordes que unia fa anys Picanya i Paiporta i que es creuava amb la línia del "trenet" per un pas a nivell amb una caseta on se situava el guarda-agulles encarregat d'obrir i tancar el pas i que podeu veure a esta antiga fotografia conservada als fons del Centre d'Estudis Locals de la Biblioteca Municipal de Picanya. Els fons del Centre d'Estudis Locals es poden consultar on-line a <http://cel.picanya.org>

Secció 12

Camí dels Horts

Secció 12

a Paiporta ▶

1 Camí preferent per a bicicletes i vianants

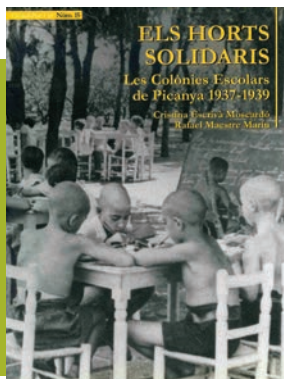
Camí del Horts

Benvinguts i benvingudes a un dels paisatges més peculiars de l'Horta Sud. El temps sembla detindre's en aquesta zona d'horta protegida on podem gaudir d'un entorn rural pràcticament inalterat. A finals del segle XIX la burgesia de la ciutat de València va tornar els seus ulls cap a les nostres terres i fruit d'aquest interès van nàixer una nova manera d'articular el paisatge agrari: els horts. Explotacions de tarongers amb una tanca exterior i presidides per un gran edifici central que servia tant de lloc d'estiueig com de casa de la família que tenia cura del camp. A aquesta zona podeu admirar alguns d'aquests edificis encara ben conservats. En els darrers anys l'Ajuntament de Picanya ha fet un important esforç per tal d'obrir aquesta zona al passeig i al coneixement públic.

Hort d'Albinyana

1

L'edifici original fou construït al 1919. Es tracta d'un edifici de dues plantes. Adossada al costat dret i aliniada amb la façana principal trobem la torre-mirador, que sobreix en alçada respecte a la casa. Les cobertes de la casa i de la torre són de teula àrab estructurades en quatre faldons.

ELS HORTS SOLIDARIS

Les Colònies Escolars de Picanya 1937-1939

Cristina Escrivà Miquelada
Rafael Mestre Maria

El detall

Durant la Guerra Civil el govern republicà va traslladar a milers de xiquetes i xiquets, des de la primera línia del front, al llevant. A Picanya, en esta zona dels Horts, s'establiren 3 colònies on menudes i menuts van poder oblidar els bombardejos i disfrutar d'un projecte educatiu innovador fonamentat en la participació, el respecte i els valors de la convivència. El llibre "Els Horts Solidaris. Les colònies escolars de Picanya 1937-1939" de Cristina Escrivà i Rafael Mestre editat per l'Ajuntament de Picanya així ho recull.

2

Hort de Gamón

L'aspecte de l'actual edifici s'assolí el 1932. Destaca la torre-mirador a la dreta de l'edifici i l'extensa zona de jardins així com la magnífica llotja.

Hort d'Alba-Garcés / Hort de Veyrat

Als darrers anys ha estat reformat de manera molt important. La seua façana principal és simètrica i hi destaca el pòrtic sobre la porta principal on se situen els pocs elements ornamentals del conjunt. A la part posterior de la casa trobem el motor i la bassa.

3

4

Hort de Lis

L'actual edifici fou construït a l'any 1927 per a substituir una anterior casona que fou enderrocada. Es caracteritza per la puresa de línies i la senzillesa dels elements decoratius. L'edifici és de planta quadrangular i s'estructura en base a tres crugies perpendiculars a la façana mentre que a un costat trobem adossada la capella i la torre mirador que sobreix en alçada respecte a la casa.

Hort de Coll

5

Conjunt d'edificacions construït cap a 1920. La façana principal està orientada a l'est i a la dreta, com en altres horts, trobem la torre mirador. Predomina la decoració amb plafons de rajola amb un estil que, encara d'una manera molt estilitzada, ens recorden els repertoris ornamentals de l'arquitectura mudèjar.

6

Hort de Montesinos / Villa Rosita

El cos principal de l'edifici respon a la tipologia de casa amb torre centrada en planta sobre la qual descansen els forjats. L'alçat està format per dues plantes. En la part posterior trobem estables, pallissa, bassa de reg... i altres elements relacionats amb l'explotació agrícola.

Hort de Pla / Villa Delia

7

L'edifici principal està format per tres crugies paral·leles a la façana de disposició simètrica. Cal destacar la presència d'una capella edificada al 1889 d'estil neogòtic i portada ogival amb embocadura de pedra. Important també és el seu jardí amb bancs, fonts i una glorieta.

Hort d'Almenar

8

Conjunt d'edificacions resultat de successives ampliacions, l'edifici principal presenta una original planta en "L" on destaca la seua torre mirador provista d'un ampli finestral per cada costat. L'hort ha anat fent-se per la suma d'elements de diferent procedència i en diferents èpoques, cosa que fa que el conjunt siga molt eclèctic.

9

Hort de Villahermosa

A l'altra banda de l'autovia (abans camí de Santa Ana). L'edifici principal respon a la tipologia de casa crugies, dues plantes i torre central. La seua senzillesa decorativa ens permet datar este hort en la primera part del segle XX.

El detall

A finals del mes de juny, l'Hort de Montesinos (Villa Rosita) acull el Festival dels Horts. Una sèrie de concerts de música clàssica als jardins d'este hort dirigits pel pianista picanyer Antonio Galera i organitzats per l'Ajuntament de Picanya i la Societat Filharmònica "Música i Art" del nostre poble. A poqueta nit, el Festival dels Horts, ofereix una forma molt especial de disfrutar de la millor música en un entorn únic .

Carril bici zona dels Horts

Mostra de teatre de carrer.

2. Les dates

Festes Majors

Maig literari

Festa del Corpus

PicaNYAM! Ruta de la tapa

Les dates

Les dates més destacables al poble de Picanya són:

- **Festes Majors** (en honor a La Preciosíssima Sang “Ecce Homo”) que se celebren el segon dimecres després de Sant Pere. Dues setmanes de música, cultura, festa, balls, pólvora, cercaviles, moros i cristians, esports... amb participació de tot el poble a través de les diferents associacions culturals, esportives i socials.

- **Maig literari**. Des de 2008, celebrem el Maig Literari, una iniciativa nascuda de la mà de l'escriptora picanyera Carmen Amoraga amb la intenció d'unir els dos vessants més importants del món dels llibres: autors i lectors. En els darrers anys el Maig Literari ha portat fins al nostre poble a escriptors i escriptores d'enorme prestigi com ara José Luis Sampedro, Ana M. Matute, Maruja Torres, Juan José Millás, Elvira Lindo, Almudena Grandes, María Dueñas, Ferran Torrent, Dolores Redondo, Manuel Vicent, Carme Riera, Santiago Posteguillo...

- **GiroscòPICA**. Fira valenciana d'arts teatrals de carrer. Al mes de març “GiroscòPICA” ofereix dos dies d'actuacions de teatre, música i dansa que plenen carrers i places del nostre poble amb la participació de companyies de tot l'estat.

- **Corpus Christi**. Aquest dia es fa una estora de pètals de flors al llarg dels carrers per on transcorre la processó. Aquesta festa és d'antiquíssima tradició a Picanya i el dia d'abans els grups de danses locals ballen pel carrer “Les dansetes del Corpus” (moma, magrana, nanos...) en una festa plena de colorit que ens fa remuntar-nos en el temps.

Festes Majors

Rastro solidari

Aplec de Dansà

Falles

Festa de Sant Antoni

- **PicaNYAM! Ruta de la tapa.** Al mes de març desenes d'establiments hostalers celebren una molt valorada ruta gastronòmica on, a preus populars, presenten el bo i el millor de les seues cuïnes en format "tapa".

- **Rastro Solidari.** A finals de maig, o principis de juny, les diferents associacions i entitats del municipi organitzen un xicotet mercat a la Pl. Major on es pot adquirir de quasi tot: plantes, artesanía, samarretes, menjars tradicionals i exòtics... La recaptació es destina a donar suport als programes desenvolupats per ONGs de reconegut prestigi.

- **Aplec de Dansà.** Al mes de febrer els grups de danses Realenc i Carrasca, acompanyats del grup de tabal i dolçaina organitzen l'Aplec de Dansà. Un encontre de balladors i balladores arribats des de tota la comarca per a compartir la seua passió pel folklore davant un nombrós públic. El recorregut per tot el carrer Sant Josep es tanca amb un ball en cercle al voltant de la foguera a la Plaça del País Valencià..

- **Quarta i Mitja Marató** Al mes de desembre, la col·laboració entre els clubs d'atletisme Comesllargues de Picanya i club Atletisme de Paiporta així com la dels respectius ajuntaments permet l'organització anual d'aquesta autèntica clàssica de l'atletisme valencià que en cada any reuneix a més de 1.500 atletes i que ja supera les 26 edicions.

- **Falles.** Com a molts pobles de la Comunitat Valenciana Picanya també celebra les festes en honor a Sant Josep. Se'n planten quatre en l'actualitat: Falla Barri del Carme, Falla Santa Maria del Puig, Falla Plaça País Valencià i Falla Vistabella.

Festes Majors. Coetà

Educació vial

Festes Majors

Recreo Cross de la Dona

• **Sant Antoni del Porquet.** Al mes de gener, benedicció dels animals. Acudeix gent d'altres poblacions amb cavalls, carros, cabrioles...

• **Gran Premi P. Sang de Ciclisme.** A l'endemà del dia de la Festa se celebra esta cursa ciclista que, amb més de 60 edicions, és la segona amb més història de la Comunitat Valenciana.

• **Premi Enric Valor** Premi de narrativa juvenil en valencià organitzat anualment per Edicions del Bullent i l'Ajuntament de Picanya. Un dels premis de literatura juvenil de major prestigi de les lletres valencianes.

• **Temporada de concerts.** Organitzada per la Societat Filharmònica "Música i Art" i l'Ajuntament de Picanya. Artistes de prestigi internacional col·laboren amb artistes del nostre poble i ens ofereixen el seu art.

• **Temporada de folklore.** El Grup de danses Reallenc amb la col·laboració de l'Ajuntament de Picanya posen en marxa este projecte amb la intenció de continuar portant al nostre poble grups de danses del millor nivell per a què ens mostren la riquesa del folklore valencià.

• **Recreo-cross de la Dona.** Cada any, i com a part de les activitats organitzades al voltant del 8 de març, dia internacional de les Dones, se celebra el Recreo-Cross de la Dona. Una cita a mig camí entre l'esport, la festa i la reivindicació que reuneix cada any a milers de dones arribades de tota la comarca de l'Horta Sud.

• **Festa Estellés.** Lectura de poemes en honor al poeta Vicent Andrés Estellés a l'Alqueria de Moret, mes de setembre.

• A principi de setembre se celebren les festes en honor a la Mare de Déu de Montserrat.

Quarta i Mitja Marató

“Res és comparable al senzill plaer de
fer una passejada amb bicicleta”

John F. Kennedy

El carril bici de Picanya t'ofereix més de 18 quilòmetres d'un traçat interconnectat amb les poblacions veïnes de Torrent, Paiporta, València...

Aquesta guia vol ser una invitació a descobrir tots eixos detalls que des de la velocitat d'un cotxe són, tan sols, una taca borrosa.

Arbres, escultures, edificis significatius, curiositats històriques... t'esperen a cada revolt del nostre carril bici, és hora de saber molt més de l'entorn més proper i de vegades per això, més desconegut.

Deixa el cotxe de banda!
És l'hora del carril bici.

Passeja-ho, roda-ho, viu-ho!

| www.picanya.org | | APPicanya mòbils